

Sprawozdanie ze spotkania Grupy Wymiany Doświadczeń (GWD) - gospodarka odpadami komunalnymi w Szklarskiej Porębie, w dniach 19-20 kwietnia 2012r.

1. W spotkaniu GWD w zakresie gospodarki odpadami w szklarskiej Porębie w dniach 19-20.04.2012, oprócz gospodarzy uczestniczyli przedstawiciele: Słupska, Lublina, Legionowa i w drugim dniu, gościnnie eksperci z Kielc. Spotkanie przebiegało zgodnie z załączonym porządkiem obrad.
2. Gości przywitał Zastępca Burmistrza p. Zbigniew Brożek, który w pierwszym dniu spotkania zaproponował objazd miasta i okolic - wskazując na specyfikę działania służb komunalnych w warunkach terenu górskiego, szczególnie w okresie zimowym. Uczestnicy mieli okazję zobaczyć znane zimowe obiekty (jeszcze w śniegu): Mamucią Skoczną w pobliskim Harrachovie i Polanę Jakuszycką. W sezonie zimowym generują one znaczący ruch turystyczny wymagający zwiększonego wysiłku służb komunalnych i współpracy nadgranicznej. Gospodarze opowiadali o nieprawdopodobnym wysiłku związanym z utrzymaniem czystości i porządku (w tym z wywozem śniegu z dróg miasta) w trakcie przygotowań i trwania Pucharu Świata w narciarstwie klasycznym, gdy przez Szklarską Porębę w ciągu kilku dni przewinęło się kilkadziesiąt tysięcy ludzi. Przy stałych opadach śniegu wynoszących 60 cm na dobę, zapewnienie czystej nawierzchni ulic wymagało 24 godzinnej pracy wszystkich służb komunalnych. Wiązało się to również z wydaniem specjalnego zarządzenia dotyczącego obowiązku usuwania samochodów z poboczy po godzinie 19.00 w celu umożliwienia usuwania hałd śniegu z poboczy. Zarówno mieszkańcy jak i goście rozumiejąc sytuację zastosowali się do zarządzenia, natomiast podstawa prawna tego zarządzenia została zakwestionowana przez wojewodę. Miasto zaskarżyło postanowienie wojewody do woj. sądu administracyjnego, ale do tej pory sprawa jest nierozstrzygnięta.
3. W pierwszej części spotkania, podstawowym tematem było wdrażanie znowelizowanej Ustawy o czystości i porządku i metody ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Uczestnicy po kolei sprawozdawali na jakim są etapie wdrażania ustawy i na jakie problemy napotykają.

OLEŚNICA: Reprezentujący miasto Oleśnica i jednocześnie Miejską Spółkę Komunalną (prezes Waldemar Zarębski) powiedział, że otrzymał od burmistrza miesięczny, bardzo

Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego

szczegółowy harmonogram obejmujący działania prawne, organizacyjne jak i edukacyjno – informacyjne, który zarówno miasto jak i Spółka skrupulatnie realizują.

LUBLIN: Panie Katarzyna Gajewska i Maria Dekiel – przedstawicielki referatu ds. gospodarki odpadami z UM w Lublinie zreferowały osiągnięcia Lublina we wdrażaniu ustawy. Zgodnie z wydanym przez prezydenta miasta zarządzeniem wszyscy mieszkańcy zostali zobowiązani do podpisania umów na odbiór odpadów i do segregacji odpadów na frakcję suchą i moką. Ustawiono w tym celu w całym mieście pojemniki.

SZKLARSKA PORĘBA: Zastępca burmistrza Zbigniew Brożek zasygnalizował, że trudno podejmować im konkretne działania związane z wdrażaniem Ustawy skoro woj. dolnośląskie, jako jedno z dwóch w kraju nie uchwaliło jeszcze Woj. Planu Gospodarki Odpadami. Szklarska Poręba jest jedną z sześciu gmin utworzonego w 1992 roku Związku Gmin Karkonoskich. Zajmuje on około 50% powierzchni Kotliny Jeleniogórskiej i jest zamieszkały przez ok. 50 000 mieszkańców. W 2006 roku został opracowany wspólny Plan Gospodarki Odpadami, który zawierał wszystkie zalecenia dotyczące selektywnej zbiórki odpadów. Szklarska Poręba ma na swoim terenie 30 gniazd, w których do oddzielnych pojemników zbiera się papier, puszki PETy i szkło. Gminy stoją obecnie przed rozstrzygnięciem problemu jak zorganizować przetarg na zbiórkę odpadów i podzielić role, kto i co będzie zbierał. Najprawdopodobniej, by nie stracić władztwa nad odpadami, każda gmina będzie sama organizowała przetarg, ale wszystkie będą podłączone do jednego systemu informatycznego, który będzie pozwalał na kontrolę wielkości strumienia zbieranych odpadów.

SŁUPSK: W okresie do kwietnia 2012, przestrzegając harmonogramu poszczególnych etapów wdrażania Ustawy, w Słupsku zwracano przede wszystkim uwagę na dobre poinformowanie mieszkańców o planowanych zmianach. Pani Maja Wawrowska z Urzędu Miejskiego w Słupsku przekazała, że przeprowadzono szkolenia dla przedstawicieli spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot, gospodarzy domów, straży miejskiej, radnych Rady Miejskiej i wielu innych podmiotów, które powinny znać implikacje wprowadzenia nowej Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w mieście. Zebrano również informacje o budynkach i ich mieszkańcach pod kątem rozeznania liczby deklaracji w sprawie odbioru odpadów, które powinny wpłynąć do urzędu. Pierwsze uchwały Rady w sprawie przetargów na odbiór odpadów powinny być przygotowane we wrześniu tego roku. Do tej pory realizacją odbioru i zagospodarowania odpadów w Słupsku zajmuje się Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej, spółka z o.o., w której 100% udziałów posiada miasto Słupsk.

LEGIONOWO - Przedstawiciel miasta Robert Wieczorek przypomniał, że Rada Miasta Legionowo zadecydowała o przejściu obowiązków od mieszkańców związanych z gospodarką odpadami już w kwietniu 2008 r. i większość mieszkańców miasta doceniła zalety nowego systemu.

4. W dalszej części spotkania Małgorzata Ornoch- Tabędzka- koordynator Grup Wymiany Doświadczeń przedstawiła wstępne wyniki badań opinii mieszkańców na temat satysfakcji z organizacji gospodarki odpadami w ich miastach. Do czasu spotkania w Szklarskiej Porębie wyniki ankiet nadesłano z 4 miast: Ełku (171), Oleśnicy (117), Szklarskiej Poręby (293) i Słupska (347).

- Ogólna ocena dotychczasowego systemu odbioru odpadów była dobra (pyt.14), pomimo wcześniejszych częściowo krytycznych odpowiedzi na pyt. szczegółowe (pyt. 8 i 10), szczególnie w Ełku. W Szklarskiej Porębie i Oleśnicy respondenci uznali, że

Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego

cena za wywóz odpadów jest akceptowalna, w Słupsku i Ełku podnosili, iż jest zbyt wysoka.

- Autorów ankiety interesowały nawyki mieszkańców związane z segregacją odpadów i stan wiedzy o mających nastąpić zmianach. Praktycznie we wszystkich miastach około 50 % respondentów odpowiadało, że segreguje odpady. Ci, którzy tego nie robią lub robią to rzadko, jako barierę wskazywali brak możliwości segregacji odpadów we własnym domu/ mieszkaniu. Można się domyślać, że są to głównie mieszkańcy blokowisk. Wyjaśnienie - przyniosą ostateczne wyniki badania.
 - Ważnym sygnałem są odpowiedzi, że mieszkańcy w żadnym z miast nie czują się dobrze poinformowani o konsekwencjach zmian ustawowych dotyczących organizacji odbioru odpadów a jedynie „trochę poinformowani” są w Słupsku. Również świadomość mieszkańców na temat konsekwencji wdrożenia systemu dla możliwości poprawy ochrony środowiska jest niewielka.
 - Z uwagi na duże różnice w liczbie respondentów w poszczególnych miastach i różny sposób dystrybucji ankiet, dyskusja jaka miała miejsce po prezentacji wyników skoncentrowała się głównie wokół spraw metodologicznych. Dlaczego, przy rozsyłaniu ankiet, miasta nie mogły skorzystać z posiadanych przez siebie ewidencji mieszkańców? Czy odpowiedzi na ankiety wypełniane w urzędach dają wyniki reprezentatywne dla populacji miast? Co można zrobić, jak można usprawnić badanie w przyszłości, by wyniki badań odzwierciedlały potrzeby i opinie większości mieszkańców.
5. Następnego dnia Grupa rozpoczęła od zwiedzania obiektów komunalnych w Szklarskiej Porębie. Gospodarze pokazali uczestnikom dwie niedawno oddane do użytku nowoczesne instalacje: ujęcie wody oraz oczyszczalnię ścieków. Szczególne zainteresowanie i podziw wzbudziła nowo oddana do użytku centralna oczyszczalnia ścieków przy ul Hoffmana.
- Dla oczyszczania ścieków (ok. 2000 m³ na dobę) zastosowany został proces niskoobciążonego osadu czynnego, przy grawitacyjnym przepływie ścieków przez wszystkie kolejne urządzenia oczyszczalni.
 - Biologiczne oczyszczanie ścieków poprzedzone jest wydzieleniem skrutek i usunięciem piasku. Dalej podczyszczone ścieki kierowane są do reaktorów biologicznych natlenianych sprężonym powietrzem.
 - W komorach osadu czynnego prowadzone jest kontrolowane strefowe natlenianie ścieków. Dla wydzielenia biomasy ze ścieków oczyszczonych służą radialne osadniki wtórne. Odwodniony mechanicznie osad kierowany jest na składowisko osadów w Kostrzycy. W celu stworzenia możliwości wykorzystywania osadów do celów rekultywacyjnych została zainstalowana na terenie oczyszczalni dodatkowa instalacja przeznaczona do nawapniania osadów.

Nowoczesność i dbałość o środowisko ma w Szklarskiej Porębie swoją wysoką cenę. Z informacji uzyskanej od zastępcy burmistrza Zbigniewa Brożka uczestnicy dowiedzieli się, że łączna opłata za 1 m³ dostarczenia wody i odprowadzania ścieków wynosi około 25 zł. W celu zmniejszenia obciążeń indywidualnych odbiorców miasto dopłaca do 3 m³ w indywidualnym gospodarstwie domowym -około 10 zł.

Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego

6. Kolejnym punktem programu w drugim dniu pobytu było zapoznanie się z doświadczeniami miasta Kielce w zarządzaniu odpadami. Prezes Spółki Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami sp. z o.o. p. Henryk Ławniczek po kilku informacjach na temat miasta i mieszkańców przedstawił proces przemian, który rozpoczął się w 1998 roku oddzieleniem czynności wywozu odpadów od ich zagospodarowania (firmę przewozową sprzedano Francuzom, a MPGO - zakład budżetowy zajął się utrzymaniem wysypiska śmieci i segregacją odpadów), a zakończy w połowie 2013 wdrożeniem nowej Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, kiedy to równolegle zostanie zakończona budowa nowoczesnego zakładu mechaniczno- biologicznego unieszkodliwiania odpadów dla miasta Kielce i powiatu kieleckiego (prezentacja w załączeniu). Po prezentacji odbyła się ciekawa dyskusja, w której kolejny gość, Przewodniczący Rady miasta Kielce p. Tomasz Bogucki odpowiadał na pytania w jaki sposób Rada Miasta odpowiednimi obwarowaniami legislacyjnymi chce zabezpieczyć interesy miasta i mieszkańców. Przekazał również zebrany dwa dokumenty, którymi Rady mogą się podeprzeć w podejmowaniu kolejnych uchwał. Są to: opinia prawna z grudnia 2011 uzyskana z klubu parlamentarnego PO dotycząca wykonywania zadań z zakresu gospodarki odpadami przez związek międzygminny oraz komunikat prasowy z maja 2006 w sprawie wyroku europejskiego Trybunału Sprawiedliwości o tym, że gmina może udzielać zamówienia w sposób bezpośredni kontrolowanemu przez nią przedsiębiorstwu, jeśli jego działalność wykonywana jest głównie na rzecz tej jednostki samorządu terytorialnego (w załączeniu)
7. W podsumowaniu spotkania Małgorzata Ornoch-Tabędzka zobowiązała się, do przedstawienia kompletnych wyników badań ankietowych na następnym spotkaniu w Ełku. Jednocześnie poprosiła o przygotowanie projektów uchwał rad na przetargi związane z odbiorem odpadów od mieszkańców w celu możliwości porównania rozwiązań (z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych miast). Datę piątego już spotkania ustalono wstępnie na koniec czerwca z możliwością przeniesienia jej na początek września 2012. Kilka dni później ustalono ją ostatecznie na 6-7 września 2012